

5.INLEDNING

Att ha ett arbete är generellt sett en hälsofaktor. Arbetet strukturerar tiden, det skapar mening, ger status och identitet och uppmuntrar till aktivitet och kreativitet (1-3). Men dåliga arbeten och dåliga arbetsmiljöer finns och behöver åtgärdas. Drygt var femte kvinna och var fjärde man har någon form av besvär till följd av arbetet, som gör det svårt att fungera på arbetet eller utföra det dagliga hemarbetet (4)¹. De vanligaste orsakerna är stress och psykiska påfrestningar, påfrestande arbetsställningar samt tung manuell hantering. Men lika viktigt som att motverka dåliga arbetsmiljöer är det att stärka positiva arbetsmiljöer och lyfta fram goda exempel. I denna kunskapssammanställning har vi fokuserat på den psykosociala dimensionen och på organisatorisk och social arbetsmiljö. Det finns mycket kunskap om vad som vill till för att vi skall trivas, utvecklas och må bra på jobbet och det finns också metoder som visat sig framgångsrika på vägen mot hälsofrämjande arbetsplatser. Det handlar om att gå från ord till handling!

ISM-rapport 21 är den tredje kunskapssammanställningen från ISM där vi presenterar aktuell kunskap om sambanden mellan arbete, stress och hälsa samt hur man skapar goda förutsättningar för ett hållbart arbetsliv, såväl för individer som för arbetsgrupper och organisationer. En fullständigt heltäckande bild är förstås inte möjlig att ge. Forskning pågår ständigt och kommer att behövas även i framtiden för att möta nya utmaningar. Den psykiska ohälsan fortsätter att öka. Vi har en starkt segregerad arbetsmarknad, där kvinnor och män arbetar inom olika sektorer och yrken och med olika förutsättningar, vilket får konsekvenser för hälsan. Det finns ett påtagligt kunskapsbehov vad gäller hälsofrämjande och förebyggande arbetsmiljöarbete, både som begrepp och praktisk handling. En annan utmaning i utvecklingen av ett framgångsrikt arbetsmiljöarbete är att den behöver integreras med verksamhetsstyrningen. Vår avsikt är att fortsättningsvis uppdatera denna rapport kontinuerligt, så att den kan laddas ned på ISM:s hemsida.

¹ [Arbetsmiljöstatistik. Arbetsorsakade besvär 2016](#)